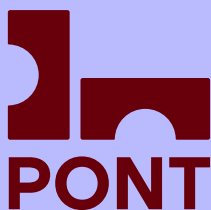


PONT tipt op DDW

**De kracht van een ontwerpende
aanpak in het publieke domein:
dit moet je zien op DDW**



Hoe breng je een ontwerpende aanpak in de praktijk?

Dutch Design Week geeft een hoopvol beeld van de toekomst. Met hun ontwerpende aanpak maken ontwerpers abstracte vraagstukken concreet, betrekken ze de samenleving en ontwerpen ze nieuwe toekomst en oplossingsrichtingen.

Ook binnen de overheid groeit het besef dat ontwerp bij kan dragen; juist daar kan een ontwerpende aanpak impact maken op complexe vraagstukken. Tegelijkertijd vraagt samenwerking tussen ontwerp en overheid om zorgvuldige afstemming. Ontwerp is iteratief, onderzoekend en adaptief; overheidsprocessen zijn vaak rechtlijnig, planmatig en gebonden aan structuren. Hoe navigeer je dat?

PONT wijst de weg op DDW

Dutch Design Week is de perfecte plek om te ontdekken hoe ontwerpers en ambtenaren effectief samenwerken en hoe design complexe maatschappelijke vraagstukken kan transformeren. Maar er is zo veel te zien - waar begin je? In dit boekje leiden we je langs de projecten die je echt niet mag missen.

Kom langs bij onze expo

De Publieke Ontwerppraktijk (PONT) maakt deel uit van de Designing Society expo.

De grote uitdagingen van onze tijd vragen om nieuwe manieren van werken, en ontwerp speelt daarbij een cruciale rol door complexe vraagstukken tastbaar te maken en nieuwe perspectieven te openen. Onze expo Design x Government laat zien hoe ontwerpers en overheden effectief kunnen samenwerken en biedt inspiratie, kennis en tools om van ideeën tot sterke samenwerkingen te komen.

Klik hier voor meer informatie!

Meer PONT

Agenda

Kennis & Tools

Over een ontwerpde aanpak

Strijp-S



1. <u>Expo Designing Society</u>	2
2. <u>Ketelhuisplein</u>	8
3. <u>Foundation We Are</u>	9
4. <u>Veemgebouw</u> (achterzijde)	12
5. <u>Next Nature Museum</u>	13
6. <u>Marktpllein</u>	14

Designing Society

Ketelhuisplein, Strijp S



Alles om ons heen is ontworpen – en dus ook te herontwerpen. Deze tentoonstelling van Dutch Design Foundation verkent de kracht van ontwerp als instrument voor verandering. Door de creativiteit van ontwerpers te verbinden met wetenschap, maatschappelijke verantwoordelijkheid en politieke wil, kunnen we onze wereld heruitvinden tot een duurzame, leefbare en rechtvaardige samenleving voor toekomstige generaties. De tentoonstelling toont projecten waarin ontwerpers samenwerken met overheden en bedrijfsleven.



PONT: Design x Government

Dutch Design Foundation, Ministerie van Onderwijs, Cultuur & Wetenschap

Designing Society

De grote uitdagingen van onze tijd vragen om nieuwe manieren van werken. Ontwerp maakt complexe vraagstukken tastbaar, opent nieuwe invalshoeken en helpt systemen beter aan te sluiten op de samenleving. Steeds vaker vinden ontwerpers en overheden elkaar. De Publieke Ontwerppraktijk (PONT) werkt aan de kennis, cultuur en infrastructuur om een ontwerpende aanpak effectief in te zetten binnen de overheid. Deze tentoonstelling biedt inspiratie, voorbeelden en tools om zelf aan de slag te gaan.

Samenwerking tussen ontwerpers en overheid

Co/Lab: Innovating our Defense with Society

Muzus, Ministerie van Defensie, Dutch Design Foundation

Designing Society

Nederland staat voor grote veiligheidsuitdagingen: dreiging aan de grenzen van Europa en nieuwe gevaren zoals cyberaanvallen en desinformatie. Onze veiligheid is niet vanzelfsprekend. Om die te beschermen, zijn slimme en vernieuwende ideeën nodig. Defensie wil dit samen met burgers aanpakken door ook gedeelde kennis, ervaring en creativiteit in te zetten voor verrassende en innovatieve oplossingen.

Samenwerking tussen ontwerpers en overheid



Co/Lab: Caring Neighbourhoods

Morgenmakers, ActiZ, Archipel, CuraMare, Coloriet, Dutch Design Foundation

Designing Society

De zorg voor ouderen is in verandering. Dat is niet alleen de verantwoordelijkheid van zorgorganisaties, maar van ons allemaal. Er komen steeds meer initiatieven rondom zorgzame gemeenschappen waarbij burens, naasten, ouderen, welzijnswork en zorgorganisaties samenwerken. Maar als we deze zorg met elkaar oppakken, wat betekent dit dan voor de rol van professionals in de ouderenzorg? Samen gaan we op zoek naar nieuwe handelingsperspectieven.

Samenwerking tussen ontwerpers en overheid

Gedrag.shop

De Reuringdienst, Fama Volat

Designing Society

Gedrag.shop is de eerste webshop voor gedragsverandering, waar maatschappelijke vraagstukken worden vertaald naar snelle, concrete en toepasbare interventies. Het fungeert als praktijklab waarin partijen samenwerken, kennis delen en duurzame gedragsoplossingen ontwikkelen.

Inspiratie voor het inzetten van een ontwerpende aanpak

GEDRAG

.SHOP



Duurzame CAO, huh?!

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties, A+O Fonds

Designing Society

De Pilot duurzame CAO Rijk is een gezamenlijk initiatief van vakbonden en Rijksoverheid om duurzaamheid via arbeidsvoorwaarden en bedrijfsvoering te stimuleren. In co-creatie met werknemers worden ideeën vertaald naar experimenten en pilots die bijdragen aan klimaatdoelen, biodiversiteit en een duurzamere werk- en leefomgeving.

Samenwerking tussen ontwerpers en overheid





Co/Lab: Hungry for Change

Barbara Vos & Ink Social Design, Rabobank, het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (pilot Duurzame CAO Rijk), S+T+ARTS Hungry EcoCities, Provincie Noord-Brabant, Dutch Design Foundation

Designing Society

Vandaag geen burgers of friet, maar het ultieme menu voor de toekomst: Geluk, Gemak en Geld. Bezoekers ontdekken hoe onze voedselkeuzes dagelijks worden gestuurd en hoe diezelfde krachten ingezet kunnen worden voor gezond en duurzaam eten. Stap binnen in deze fastfoodketen van morgen, ervaar slimme verleiding en laat je eigen take-away achter voor een menu dat goed is voor jou én de wereld.

Samenwerking tussen ontwerpers en overheid

Co/Lab: The Entire Ocean in a Drop

Future of Now, Waterambassade, Gemeente Eindhoven, Provincie Noord-Brabant, Waterschap De Dommel, Rijkswaterstaat, Dutch Design Foundation, Jannemarie de Jonge, Anouk van der Poll.

Designing Society

De Waterambassade is een creatieve waterhub waarin ontwerpers en overheden samenwerken aan een regeneratieve, watergebaseerde aanpak voor steden. Bezoekers ontdekken hoe samenwerken met water kan bijdragen aan gezonde watercycli en levende steden.

Samenwerking tussen ontwerpers en overheid

Sitdown Desk: pay with time, meet inclusion

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap |
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport /
HandicapNL

Designing Society

Sitdown Desk is een interactieve installatie waar bezoekers met tijd betalen voor betekenisvolle gesprekken met mensen met ervaring, waardoor echte ontmoetingen en inclusie in de samenleving worden gestimuleerd.

Samenwerking tussen ontwerpers en overheid

Tattooshop 'Hope & Future'

De Reuringdienst, Ministerie van OCW

Designing Society

Wat vind jij belangrijk voor de toekomst van onderwijs, cultuur en wetenschap? In Tattooshop Hope & Future laat je zien waar jij voor staat. Een interactieve machine nodigt je uit om je eigen ideeën over de toekomst zichtbaar te maken. Wat raakt je, waar teken je voor, welke hoop heb je? Door vijf vragen te beantwoorden over de toekomst van onderwijs, cultuur, media en wetenschap ontstaat jouw eigen visie.

Samenwerking tussen ontwerpers en overheid

Coalition for Safety

Makerscollectief (J&V) en Ministerie van Justitie en Veiligheid

Designing Society

Ons veiligheidssysteem piept en kraakt: gevangenen zijn overvol, de rechtspraak loopt vast en protocollen verlammen professionals. Deze installatie roept op om het onbekende toe te laten, moedige keuzes te maken en samen nieuwe mogelijkheden te creëren. Alleen door buiten de bestaande kaders te experimenteren, kunnen we systemen losmaken en meebewegen met de samenleving opnieuw vormgeven.

Samenwerking tussen ontwerpers en overheid

Ketelhuisplein



Brabant Ontmoet: Doendenkers

Provincie Noord-Brabant met diverse partners

Our Living Environment

Brabant groeit en vraagt om mensen die niet bang zijn voor de toekomst, maar deze vormgeven: de Doendenkers. De expositie toont bestaande innovaties, zoals circulaire wegenbouw en hergebruik van water, en inspireert tot nieuwe duurzame ideeën. Bij Brabant Ontmoet komen inwoners, bedrijven en bestuurders samen om samen kansen te ontdekken en verandering te brengen.



Unfair Play

Gemeente Eindhoven

Our Health & Wellbeing

Wat maakt een wijk écht gezond? Eindhoven ontwikkelt een nieuwe aanpak die sociale en ruimtelijke factoren combineert om de grootste gezondheidswinst per buurt te behalen. In deze interactieve installatie ontdekken bezoekers, begeleid door social designers, wat een plek gezond maakt via kaarten en dialoog. Een gelaagde, zintuiglijke ervaring die verbinding en verbeelding stimuleert.

Foundation We Are



Public Service Companions

Scape Agency

Our equal Society

Public Service Companions is een installatie waarin digitale personages – van schoonmaker tot zorgverlener – de publieke dienstverlening zichtbaar en voelbaar maken. In plaats van bureaucratie ontstaat een directe dialoog, waarin bezoekers actief deelnemen. Zo schetst het project een toekomst van empathische en inclusieve interactie tussen overheid en samenleving.

Inspiratie voor het inzetten van een ontwerpde aanpak



Solid Grounds

Stichting We Are Foundation

Our equal Society

De expo Solid Grounds: Designing Democracy laat zien hoe ontwerp kan bijdragen aan een inclusieve en veerkrachtige democratie door complexe politieke thema's tastbaar te maken en bezoekers te betrekken bij dialoog, participatie en collectieve verbeelding van de toekomst. "We willen met de expositie de meerwaarde van ontwerpend denken binnen democratie laten zien en hoe belangrijk het is dat iedereen ook verantwoordelijkheid draagt om de democratie te beschermen."

Inspiratie voor het inzetten van een ontwerpende aanpak



Samen houden we de overheid scherp

Algemene Rekenkamer

Our equal Society

De Algemene Rekenkamer onderzoekt of de rijksoverheid jouw belastinggeld zinvol en volgens de regels heeft besteed. Om de resultaten van beleid beter inzichtelijk en relevant te maken voor burgers, ontwikkelde het in-house ontwerpteam, de Design Audit Studio, verschillende initiatieven voor meer interactie met het publiek.

Samenwerking tussen ontwerpers en overheid



Shaping the future of care

TU/e en Anna zorggroep

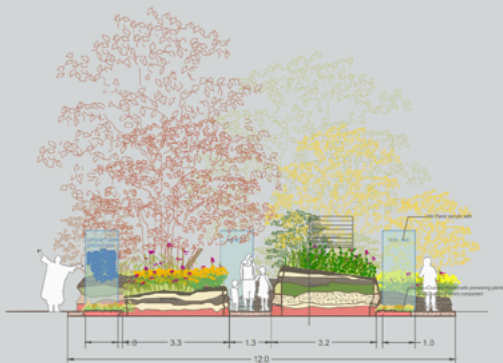
Our Health & Wellbeing

ECDT van de TU Eindhoven en Anna Zorggroep nemen je mee naar de toekomst van de ouderenzorg. Bezoekers ontdekken innovaties en onderzoeken die zorg toegankelijk, mensgericht en toekomstbestendig maken. In de interactieve tentoonstelling kun je zelf nieuwe technologieën uitproberen, zoals een zorgrobot of een spel voor mensen met dementie, en zo meehelpen de toekomst vorm te geven.

Veemgebouw (achterzijde)



5. SOIL-LAB SKETCH SECTION



Soil Lab

LOLA Landscape Architects & Gemeente Eindhoven

Our Living Environment

Soil Lab is een pilotproject van LOLA Landscape Architects in samenwerking met de gemeente Eindhoven. Het onderzoekt hoe groene daken lokaal en circulair kunnen worden ingericht met een zelfgemaakt substraat van organisch afval en hergebruikte bakstenen. De installatie fungeert als klein park waarin bezoekers het concept van circulair substraat ontdekken, terwijl het ook wordt gebruikt om verschillende materiaalmengsels voor toekomstige daken te testen.

Next Nature Museum



Data als onbekende vervuiler

Slijpstof, Provincie Noord-Brabant

Our Thriving Planet

Slijpstof ontwierp een installatie die de verborgen CO₂-uitstoot van datagebruik zichtbaar maakt. Grote houten ballonnen tonen hoe kleine handelingen – zoals videobellen of iemand in de CC zetten – impact hebben. Zo stimuleert de installatie eenvoudige gedragsveranderingen die uitstoot verlagen én werkplezier vergroten.

Samenwerking tussen ontwerpers en overheid



Econario

Woven Studio

Signature & Collectable Design

Econario is een 5 meter hoge robotische plant die op basis van biodiversiteitsdata laat zien hoe politieke keuzes van vandaag de natuur van 2050 vormgeven.

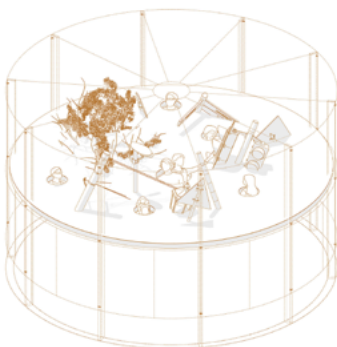
Inspiratie voor het inzetten van een ontwerpende aanpak



Marktpllein



city at sea level



The sea levels are projected to rise by 2 to 3 meters over the next 200 years if global warming is neglected at its current extent. For years, we have been inundated with data and warnings from experts, yet the mitigation and adaptation strategies remain insufficient. What does it take for us to understand that we are on the verge of climate collapse and to grasp the urgency of the situation?

City at Sea Level is an installation featuring a 3-meter diameter cylindrical structure covered with orange PVC material. Inside, a circular platform is elevated above the ground, displaying fragments of urban furniture sunken beneath an artificial tide.

Visitors are invited to descend beneath the platform and place their heads through openings into a glimpse into a world reshaped by climate collapse, where precautions have failed to prevent the inevitable. The installation immerses visitors in a future where the climate reaction has transformed Dutch cities into submerged relics, leaving familiar urban elements half-drowned and forgotten. The point of view creates the unsettling sensation of looking up from beneath the water's surface, confronting a world where the sea has risen to eye level both literally and metaphorically.

City at Sea Level

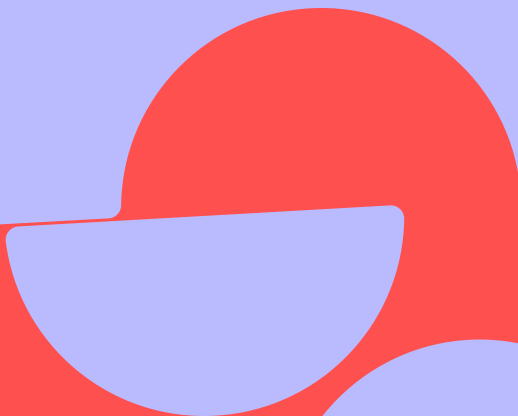
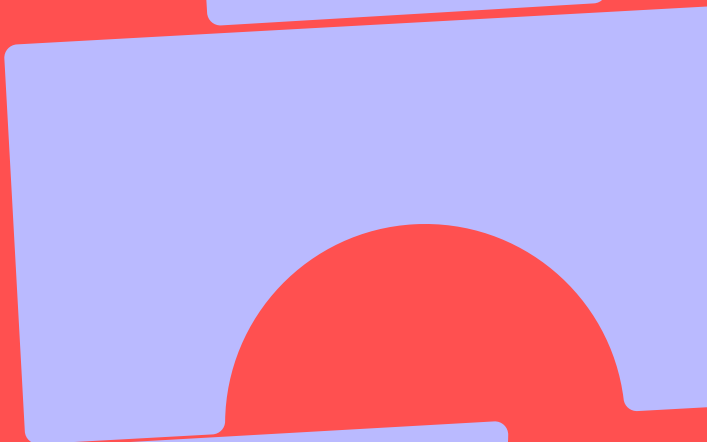
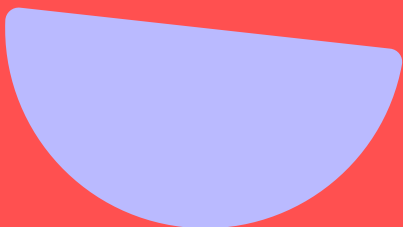
Studio Cumulus

Our Thriving Planet

City at Sea Level maakt de impact van klimaatverandering tastbaar. Bezoekers zien een Nederlands stadslandschap dat deels is ondergelopen, met straatmeubilair en straten half onder water. Vanuit het perspectief onder het water ervaren ze hoe passiviteit steden heeft veranderd in overstromingsreliëken, en worden geconfronteerd met de kwetsbaarheid van stedelijk leven in tijden van klimaatcrisis.

Inspiratie voor het inzetten van een ontwerpende aanpak

**Doe mee met
PONT!**



De grote uitdagingen van onze tijd vragen om nieuwe manieren van werken. Wij geloven dat ontwerpers en overheid samen meer kunnen bereiken. PONT verbindt deze werelden — en nodigt jou uit om mee te doen. Draag bij aan het versterken van de samenwerking en leer met ons mee.

Over PONT

De Publieke Ontwerppraktijk (PONT) is een initiatief van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, dat wordt uitgevoerd door de Dutch Design Foundation. Wij bouwen aan de kennis, cultuur en infrastructuur om de samenwerking tussen ontwerpers en de overheid te versterken. Zo maken we ruimte voor vernieuwing en meer maatschappelijke impact.

Aan de slag

Ben je ontwerper of ambtenaar en wil jij aan de slag met een ontwerpende aanpak binnen de overheid? Begin jouw leerreis met PONT. Bekijk onze praktijkinzichten, kennis, tools, evenementen en leeraanbod.

Essay

Starten

[klik hier](#)

Essay

Samenwerken

[klik hier](#)

Online leertraject

Openbaar bestuur voor ontwerpers

[klik hier](#)

Webinar

'Ontwerpend Werken in het Publieke Domein'

[klik hier](#)

Meer kennis & tools?

Bekijk ons hele aanbod

[klik hier](#)

Agenda

[Klik hier voor meer informatie en aanmelden](#)

Leertraject Introductie Publieke Ontwerppraktijk voor ambtenaren

1e sessie: 25 nov | 2e sessie: 13 jan | 3e sessie: 10 feb
13:30 - 17:00

📍 Utrecht

In drie dagdelen ontdek je wat een ontwerpende aanpak is en wat een samenwerking met ontwerpers kan betekenen voor de maatschappelijke opgaven waar jij aan werkt.

Masterclass Samenwerken in de Publieke Ontwerppraktijk voor ontwerpers en ambtenaren

9 december – 13:30 - 17:00

📍 Eindhoven

In deze masterclass onderzoeken we wat er nodig is om beter samen te werken: voorbij goede bedoelingen, richting gedeeld begrip en werkbare afspraken.

Betekendiner

voor ontwerpers en ambtenaren

16 December – 16:30 - 21:30

📍 Utrecht

Sluit het jaar betekenisvol af met deze Betekenavond waarin Dick Rijken ons meeneemt langs schurende waarden in de publieke ontwerppraktijk, we terugkijken en vooruitblikken, ruimte maken en werken aan spe(e)regels voor het nieuwe jaar.

Boekenclub: Activisme in

Maatschappelijke Transitie

voor ambtenaren en ontwerpers

1e sessie: 4 feb | 2e sessie: 11 mrt | 3e sessie: 8 april

4e sessie: 13 mei – 10:00 - 12:00

📍 Amsterdam

Ga samen met een groep bevlogen mensen onder leiding van Rik Braams in gesprek over de rol van activisme in maatschappelijke transitie.

Workshop: Vaktaal of Vaagtaal

voor ontwerpers en ambtenaren

3 februari – 13:30 - 17:00

📍 Den Haag

Ontdek in deze workshop hoe taal de samenwerking tussen ontwerpers en ambtenaren beïnvloedt, en leer je eigen taalgebruik analyseren, vak- en vaagtaal herkennen, vermijden en strategisch inzetten.



Een gids met exposities op
Dutch Design Week. Voor
geïnteresseerden in ontwerp
voor maatschappelijke opgaven
en samenwerkingen tussen
ontwerpers en publieke
organisaties.

Ga naar **www.depubliekeontwerppraktijk.nl**
voor meer informatie.

PONT is een programma van Dutch Design Foundation in
samenwerking met Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap, ondersteund door CLICKNL